

Büntetik az álhírek terjesztőit.

Budapest, október 3. A Budapesti Tudósító jelenti: Hadseregünk északon és délen győzelmes csatákban szerez becsületet fegyvereinknek. Minden okunk meg van arra, hogy a legjobb reménységgel nézzünk a döntő küzdelmek elé. Ennek dacára akadnak itthon olyanok, akik tájékozatlanságból vagy épen nagyképüsködésből vész híreket kóholnak és terjesztenek. Ezek a hírek szájról-szájra járva, még kibővílnék fantázia-szülte, ijesztő részletekkel. Az ilyen mende-mondáknak semmi pozitív alapjuk nincs és azokat a higgadtan gondolkozók le tudják szállítani az értékükre, — de vannak oly hiszékeny emberek is, akik hitelt adnak a rémhíreknek, ezek körében nyugtalanságot kelthetnek a kósza híresztelések. Mivel a mai sulyos napokban a hazafias kötelesség azt parancsolja, hogy az állam minden polgára a fegyvereinkbe vetett, teljes jogos bizalommal, lelkesedéssel várja a fejleményeket: a köznyugalom fentartása megköveteli, hogy a legnagyobb eréllyel járjanak el az álhírek gyártóival és terjesztésüket kihágásnak minősít. Aki ezután vész híreket kóhol vagy terjeszt, azt a rendőri büntető bíróság 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fogja büntetni. Ez a mai viszonyok közt igazán

szükséges és üdvös rendelet a következőképen hangzik:

Mind sürűbben érkezik a panasz a hadviseléssel kapcsolatos oly riasztó hírek kóholása és terjesztése miatt, amelyek alkalmasak arra, hogy a nagyközönség körében nyugtalanságot és ok nélkül aggodalmakat támaszsanak. Minden komoly ember elismerni kénytelen, hogy ily álhírek kóholása és terjesztése a közrendet és a köznyugalom, a melynek fentartása és előmozdítása éppen ily sulyos időkben kétszeres kötelesség, — nagymértékben veszélyezteteti. Ez okból ily álhírek kóholását és terjesztését szigorúan megtiltom és e tilalom megszegését az 1879. évi negyedik törvénycikk első paragrafusa alapján kihágássá nyilvánítom. Ennélfogva azt, aki a hadviseléssel kapcsolatban először vész hírt kóhol, vagy valótlan vész hírt terjeszt, vagy másodsor valakinek megsebesülését, halálát vagy az ellenség fogságába jutását állítja, vagy híreszteli, anélkül, hogy az adat valódiságáról meggyőződött volna vagy harmadszor egyéb oly hírt kóhol, vagy olyan álhírt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körében félelmet és ijedelmet keltsen, kiágás miatt tizenöt napig terjedhető elzárásra és kétszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel kell büntetni. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóság mint rendőri büntető bíróság, a székesfővárosi államrendőrség működésének területén a budapesti m. kir. államrendőrség hatásköréhez tartozik. Budapest, 1914. évi október hó 1-én. *Sándor János, s. k. (Közi a miniszterelnökség sajtóosztálya.)*

Az oroszok kapkodó taktikája.

Krakó, október 3. Pétervári jelentések szerint az orosz hadügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy Oroszország az osztrák-magyar hadsereget oldalt fogja hagyni és minden erejét Németország ellen veti. Eredetileg Oroszországnak az volt a szándéka, hogy „majd csak az osztrák-magyar hadsereg megsemmisítése után” tör rá Németországra.

Abszolút egységben.

Frigyes főherceg hadiparancsa az immár két hónap óta tartó európai háború multját és jövőjét rövid és sulyos szavakkal foglalja össze, egyúttal pedig jelentős dokumentum Ausztria-Magyarország és a német birodalom abszolút egységének. A hadsereparancs rámutat a galíciai orosz offenzíva összeomlására és egyben jelzi, hogy rövid idő múlva új harcok kezdődnek, ezúttal a német sereg részeivel egysorban. Az orosz hadjárat első része a kölcsönös erők kiegyenlítésével végződött. Fegyvereink az oroszok felett a már szinte elért győzelmet nem tudták teljesen kivívni, mert az utolsó órában az oroszok rengeteg számú friss csapatokat állítottak sorba. A már régebbi keleti orosz tulerő az osztrák-magyar hadsereg minden rendelkezésére álló tartalékját a harctérre szölitotta. Az osztrák-magyar csapatok teljes rendben elfoglalták az új csoportosulásra kijelölt helyeket, amiben az oroszok rettenetesen ki voltak merülve és képtelenek voltak utánuk vonulni. Szárnymanőverük stratégiai sikerét nem tudták taktikailag kihasználni, dacára számos friss csapataiknak. A következő két hét nyugodtan telt el. Az oroszok nem támadtak, csak lassan követtek bennünket új állásaink felé. A mieink az oroszok elszigetelt előretöréseit véresen visszaverték s azután sáncokba állták magukat. Nemcsak a katona, hanem a laikus is láthatja ezekből, hogy a döntés nem történt meg és az oroszok a döntést még akkor sem keresték, — új támadásokkal, — amikor megtudták, hogy a sáncokból német

seregrészek közelednek kiegyenlíteni a sáncok ríktó aránytalanságát. Ekkor még mindig idő lett volna arra, hogy teljes erővel megtámadják seregünket. A kedvező órát az oroszok nem használták fel, mert nem tudták felhasználni. Most tünt ki az oroszok stratégiai számításának nagy hibája. Azt remélték, hogy Ausztria-Magyarország hadseregét az ismert gőzhengerrel néhány hét alatt megfojtják, hogy azután Németország ellen vonulhassanak. Most azonban egész megfordítva történik minden. A gőzhenger megakadt és a német csapatok vonulnak ide. Itt találják Ausztria-Magyarország legyőzetlen, teljesen kiegészített, jól kipihent, harc-vágyó csapatait.

AZ OROSZOK LEMBERGI URALMA.

Krakó, október 3. Egy kiváló személyiségnek sikerült Lembergől idejönnie és a lebergi helyzetről a következőket mondotta:

A galíciai fő kormányzó, Bobrinszky György grófot, a hírhedt Bobrinszky gróf rokonát nevezte ki. A fő kormányzó a lebergi helytartóság épületében lakik. A város nyugalmáért tizenhat tusz kezeskedik. Tuszokul négy lengyelt, négy zsidót, négy ukrainait és négy oroszofilt nevezte ki. A tuszok szabadon járhatnak a városban, miután becsülétszavakat adtak, hogy a várost nem hagyják el. Az aprópénz hiánya miatt a városi hatóság egy koronás bonokat adott ki. A rubelt három korona harminc fillér értékben kell elfogadni. Utólag megállapították, hogy Eologius már augusztus 31-én Lembergben volt és istentiszteletet tartott. Galícia megszállott részeiben az orthodox vallást jelentették ki uralkodó vallásnak.

MÉG A SAJTÓHADISZÁLLÁS IS ELŐRE MEGY.

A Budapesti Tudósító ma délelőtt a főhadiszállásról a következő hivatalos táviratot kapta:

A sajtóhadiszállás több csoportban megkezdte az előremenetelt, hogy a tüzvonalt

előtt lefolyó események szemtanuja lehessen.

HINDENBURG TÁBORNOK SZÜLETÉS-NAPJA.

Berlin, október 3. Hindenburg tábornok október 2-án ünnepelte 67-ik születésnapját. A tábornok, aki teljes nevén von Beneckendorff és von Hindenburg Pál, régi nemesi családból származik és családja ősi pátérija Beneckendorff Salzweder mellett. A zseniális tábornok édesapja őrnagy volt a német hadseregben, anyja pedig egy főorvos leánya.

Az ellenség légi flottája.

A repülőgépek különböző fajtájának óriási jelentősége a mostan dúló világháborúban tünt ki először teljes nagyságában. Különösen két irányban tesznek a hadseregnek megbecsülhetetlen szolgálatot: a földerítésben és a támadásban.

A német pilóták, akár a belga, vagy francia terület, akár pedig a tenger fölött portyáztak, kivétel nélkül mindig pontos adatokat tudtak hozni az ellenség hadállásáról, a Zeppelin-léghajók sikeres bombázása pedig napról-napra megismétlődik.

A háború kitörése előtt az volt az általános fölfogás, hogy a németek repülőparkja kiváló, a franciákéval azonban még sem vetekedhetik. De alig szólaltak meg az ágyuk s alig, hogy az ellenséges csapatok között az első összecsapás megtörtént, kiderült, hogy a német repülőgépek mind mennyiségükben, mind pedig minőségükben fogva felülmúlják valamennyi ellenséges hatalom repülőparkját.

Az ellenséges hatalmak léghajó-állománya január elsején a következő volt: Franciaországnak volt tizenhárom kormányozható léghajója, Oroszországnak tizenkettő és Angolországnak hét. E hajók közül mindössze hét tudott óránként hatvan kilométernél nagyobb sebességet kifejteni és pedig három francia, két orosz és két angol. Épülőfélben ugyanakkor egy francia, két orosz és két angol léghajó volt.

Az ellenség léghajóflottája eddig nem sok bajt okozott a szövetségeseknek s tekintve e hajók csekély teljesítőképességét, a jövőben is aligha fognak. Viszont a Zeppelin-hajókat gyorsaságuk, nagy emelkedő-képességük és kitűnő fölfegyverzésük félelmetes fegyvertársá avatják. Hosszu ideig tudnak a levegőben tartózkodni s aránylag igen nagy a teherbírájuk. Azonkívül drótnélküli távirókészülékkel vannak felszerelve, ami lehetővé teszi, hogy megfigyelésüket csapatjukkal azonnal közölhessék.

A franciák tehát csak repülőgépekben reménykedhettek volna, ha gyorsaságban a Zeppelinek ezeket is túl nem szárnyalták volna. Azonfelül a Zeppelin-hajók a levegőviszonyoktól függetlenek s a naplementekor föllépő szélrohamok sem ártanak neki, melyeket pedig a repülőgépek óvatosan kikerülnek. A repülőgépek támadása azért sem veszedelmesek, mert a Zeppelin-hajók sokkal gyorsabban tudnak emelkedni. A különbség több méter másodpercenként. Ha tehát a repülőgép a repülőóriást üldözőbe venné is, a Zeppelin hamarosan feje fölé kerülne s bombáival könnyen megsemmisíthetné.

Már a tavalyi bécsi repülőversenyen Garros úgy nyilatkozott, hogy a németek rekordjai általános bámulatot keltettek. „A németek — ugymond — kitűnő gépekkel és kitűnő emberanyaggal vették föl a versenyt. Repülési módjuk különbözik a miénktől, de az eredmény a mienket legalább is eléri.”

Az angolok aránylag későn fogtak repülő flottájuk kiépítéséhez. Az 1908—909. évben erre a célra mindössze 198.000 korona szerepelt a költségvetésben. 1912-ben megalakult a Royal Flying Corps s attól kezdve már gyorsabban haladt a munka. Idén, az év elején, a léghajókat a tengerészeti rendelkezésére